

(1.) Tantárgy neve: A művészetszociológia XXI. századi kérdései	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: elmélet 40% (kredit%)	
A tanóra ¹ típusa: ea. és óraszám a: heti 2 az adott félévben , (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : - Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² (ha vannak): -	
A számonkérés módja koll. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ³ (ha vannak): -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):-	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
Mivel az elmúlt fél évszázadban a művészeti alkotótevékenység és a művek társadalmi kontextusának reflexiója, illetve a potenciális közönség várakozásainak alakítása a képzőművészeti tevékenység középpontjába került, a hallgatóknak meg kell ismerkedniük az időszak jelentősebb társadalmi folyamataival és a tudományos leírásukhoz szükséges szociológiai fogalmi készlettel. Ennek módszere a fontosabb – főleg észak-amerikai és európai – trendek önértelmezésének és kritikai reflexiójának elemzése egyfelől, a művészet iránt érdeklődő közönség várakozásainak, viselkedésének és értelmező munkájának empirikus vizsgálata a fontosabb kutatási előzményekre támaszkodva. A második témakör a mai elemi szociológiai kutatási módszerek (dokumentumelemzés, résztvevő megfigyelés, interjúkészítés, akciókutatás) megismerése, már csak azért is, mert az elmúlt évtizedekben egyre több művész folyamodott ezekhez a technikákhoz és építette be vonatkozó tapasztalatait műveibe. A harmadik fontos témakör a művészeti élet szerveződésének, kommunikációs hálózatainak vizsgálata globális és hazai téren, különös tekintettel a különböző művészeti ágak – az építészettől a fotóig – eltérő szerveződésére, ami összefügg a társadalom tagolódásával is.. A féléves kurzus sikeres elvégzése a diákoknak a kortárs szakirodalmi tájékozódását alapozza meg.
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Bourdieu, Pierre: <i>A művészet szabályai</i>. Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Bp. é.n. Bourdieu, Pierre – Hans Haacke: <i>Libre-Échange</i>. Editions du Seuil, Paris, 1994. // <i>Freier Austausch. Für die Unabhängigkeit der Phantasie und des Denkens</i>. S. Fischer, Frankfurt/M., 1995 Hanquinet, Lauri: Visitors to modern and contemporary art museums: towards a new sociology of 'cultural profiles'. <i>The Sociological Review</i>, 61 (2013), 790–813.old.

¹

² **Nftv. 108. § 37. tanóra**: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²

pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³

pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Newman, Andrew – Anna Goulding – Christopher Whitehead: How cultural capital, habitus and class influence the responses of older adults to the field of contemporary visual art. *Poetics* 41(2013), 456–480. old.

Relyea, Lane: *Your Everyday Art World*. MIT Press, 2013.

Smith, Terry: *What Is Contemporary Art?* The University of Chicago Press, Chicago, 2009.

Rössel, Jörg: Allesfresser im Kinosaal? Zur Übertragbarkeit des Konzepts der kulturellen Allesfresser auf Deutschland. *Soziale Welt* 57 (2006), 259-272. old.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

pl.:

a) tudása

Specializált ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet terén végzett kutatás/forrásgyűjtés alapjául szolgáló módszerekről, megvalósítási irányokról, lehetőségekről, a tevékenységéhez nélkülözhetetlen nagyobb európai archívumok és adatbázisok használatáról.

Specializált ismeretekkel rendelkezik az eltérő alkotói gyakorlatokról. Behatóan ismeri, hogy hogyan kell az aktív tevékenységet folytató művészek munkái hazai, valamint nemzetközi

Beható ismeretekkel rendelkezik a képzőművészet, illetve a kulturális intézményrendszerek működéséről.

b) képességei

Alkotó módon képes használni felhalmozott tudásanyagát, az új ismereteket a tanult módokon analizálja, feldolgozza, használja, és az adott helyzetre átalakítja, ezáltal képes új kurátori, művészetértelmezési narratívát teremteni.

Kurátori tevékenysége során felmerülő elméleti és gyakorlati kérdésekhez alkotó módon képes használni a nagyobb európai képzőművészeti archívumokat és adatbázisokat.

Képes művészeti projektek szakmai, jogi, és etikai szempontok szerinti felelős irányítására, ismerve a szervezés, az intézményi, a pénzügyi és a jogi hátteret, valamint a pályázás, a rendezés, a technikai lebonyolítás, illetve logisztika, továbbá a kommunikáció és a sajtókapcsolatok menedzselését.

c) attitűdje

Aktívan fogadja be az új ismereteket, módszereket és ezeket felhasználva kreatívan és dinamikusan keresi megvalósítási lehetőségeket a képzőművészeti kurátorok tevékenységi területén.

Kiforrott kritikai érzékeléssel, elemző módon viszonyul történeti, valamint kortárs képzőművészeti alkotásokhoz.

Tudatosan gondolkodik a képzőművészet, illetve saját kurátori tevékenységének társadalmi szerepéről, és ezeknek az igényeknek megfelelően, illetve erre reflektáltan cselekszik.

Aktívan keresi az együttműködést más szakterületek szereplőivel, szervezőként, irányítóként mások értékrendjét elfogadva valósítja meg autonóm kurátori elképzeléseit.

Társadalmilag érzékeny és elkötelezett; szakmai, kurátori tematikáját ennek jegyében határozza meg. Szakmája etikai normáit betartja.

c) autonómiája és felelőssége

Szakmai identitása egyértelműen kialakult.

Képzőművészeti, művészetelméleti kérdésekben önálló szakmai véleménye van, ezekből autonóm kurátori koncepciót alkot, amelyet professzionálisan valósít meg.

Nyitott a hagyományos és az új megközelítést hordozó képzőművészeti alkotások, produkciók társadalmi, a korszellemnek megfelelő kontextusban való megismertetésére és megértetésére. Felismeri munkája társadalmi és közösségi hatásait, kurátori tevékenységét a kulturális értékeket szem előtt tartva alakítja ki. Elkötelezett szakmája etikai normái iránt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):

Dr. Habil Varga Tünde egyetemi docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Dr Wessely Anna, óraadó